

- Ókori építészet
- Középkori, újkor
- XIX.-XX. sz.
- Magyarországi építészet és épületvédelem.

ZH. 2db pótlás, min 60%

Vizsga 3db.

ÉPÍTÉSZETI HATÁSKELTŐ ESZKÖZÖK

Híd, piramis, síremlék → TÖMEG → ÉPÍTMÉNY

Ha belső térbe tudok menni → ÉPÜLET

Funkció: • funkcionális: - észmei

- gyakorlati NINCS.

• épület: - észmei
- gyakorlati } az arány változó

pl.: piramis: - gyakorlati → főnő
kínéleti helye 1%

- észmei → a hatalom
szimbóluma 99%

• gabona siló: műszaki funkció

- gyakorlati 100%

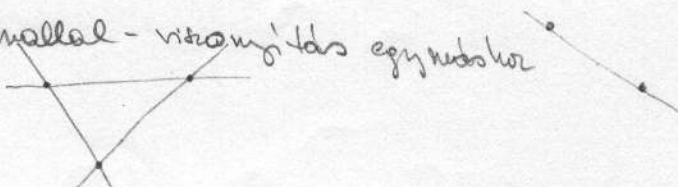
- észmei 0%

Eszközök: Közös társadalmi tudat alapján alakultak ki.

1. PONT

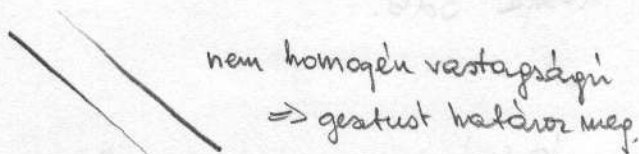
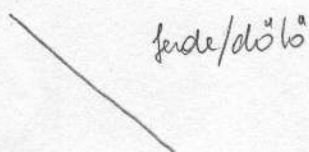
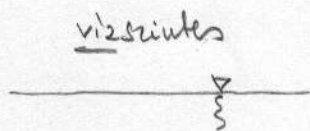
• KÉT PONT - összekötve egy vonallal - viszonyítás egymáshoz

• HÁROM PONT - ábra pl. Δ

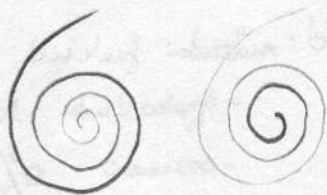

2. • VONAL - egyenes
- görbe

Egyes vonal : • Egyenes

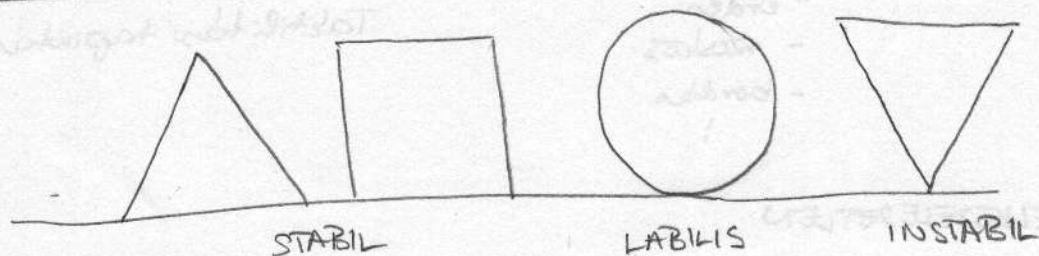

• Görbe

SÍKIDOMOK:

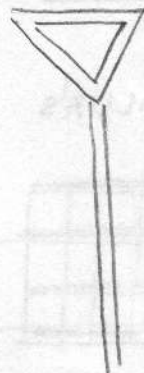
• Egyzakt:

NINCS VESZÉLY

VESZÉLYESEBB

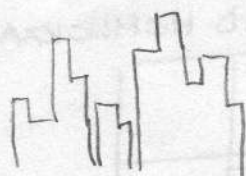
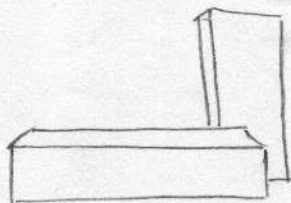
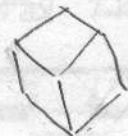
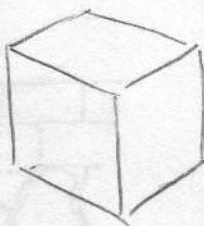
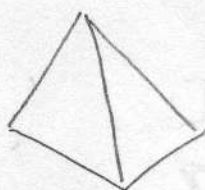

VESZÉLYEZET

• NATURAHISZTIKUS FORMÁK:

TÖMEGEK:

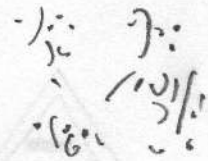
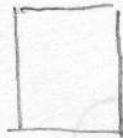
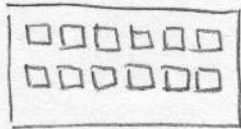

FELÜLETEK: • formai felületkémcsiség:

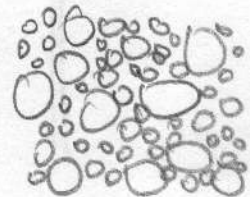
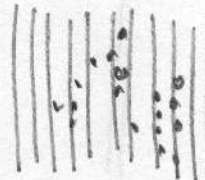
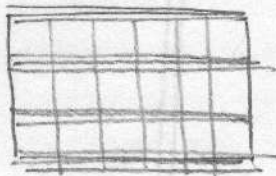
- sima
- érdes
- mélykös
- bordás
- !

Taktilitás: tapintás

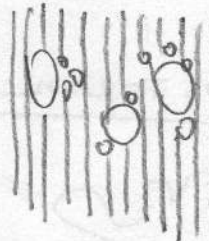
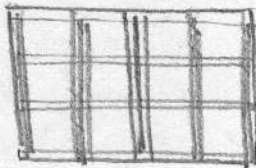
1. ELKSTÉLEZŐTLEN

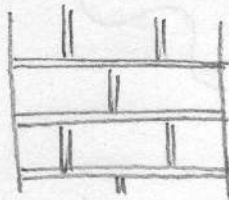
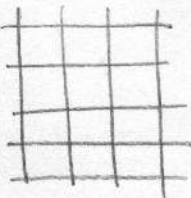
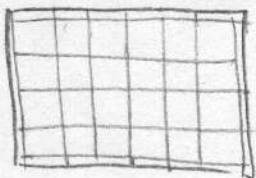
2. HORIZONTÁLITÁS

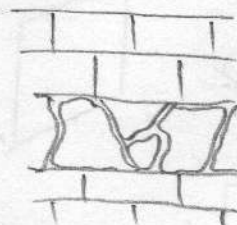
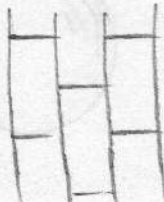
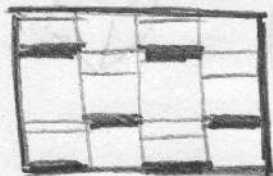
3. VERTIKÁLITÁS

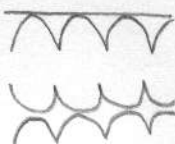
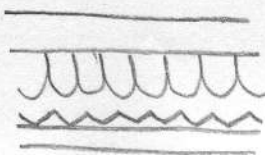
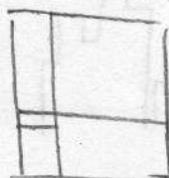
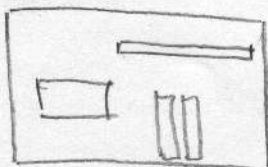
4. HÁLÓS RASTER

5. ELTOLT KÖTÉSŰ HOMLOKZAT

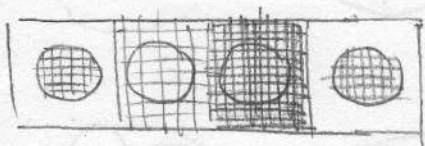

6. ASSZIMETRIKUS - SZABAD HOMLOKZAT

NTASZTOK:

- TÖNUSKONTRASZT
- HANGKONTRASZT

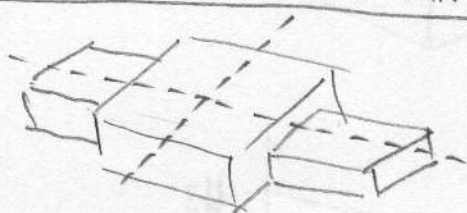

NGSÓLY:

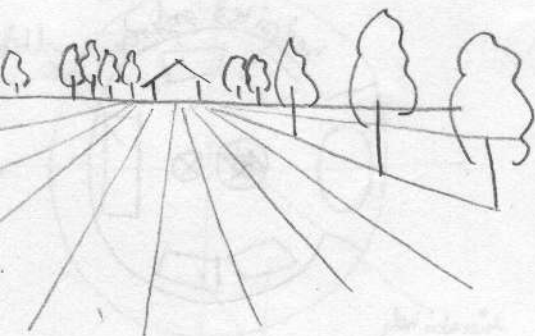
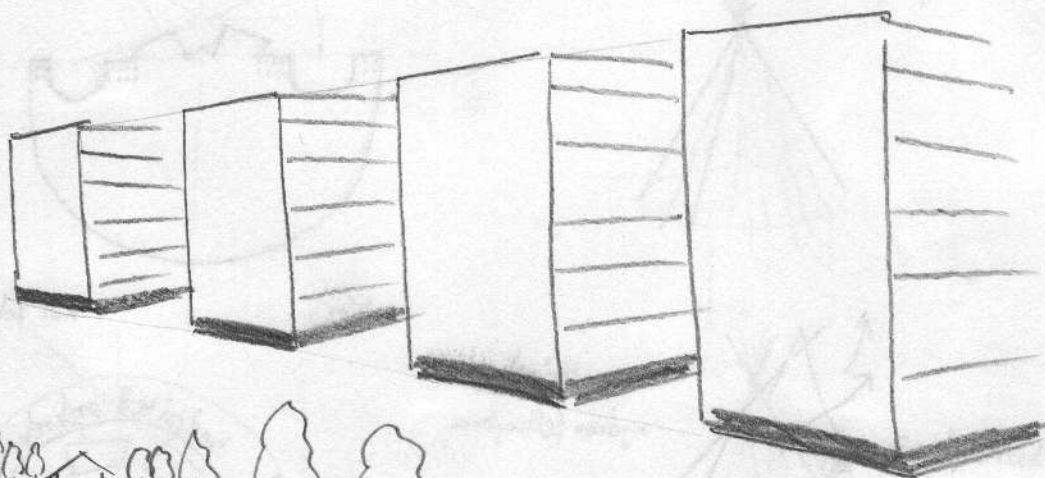
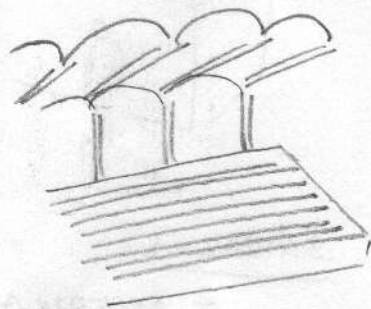
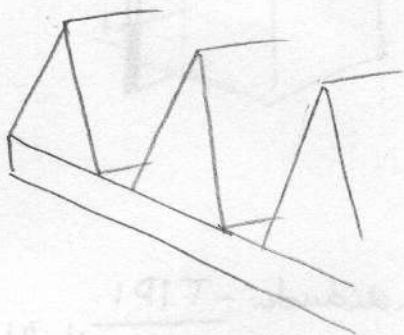
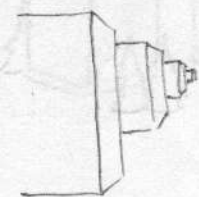
- sívateg - piramis
- fermetet - geometrikus épület
- völgy - völ

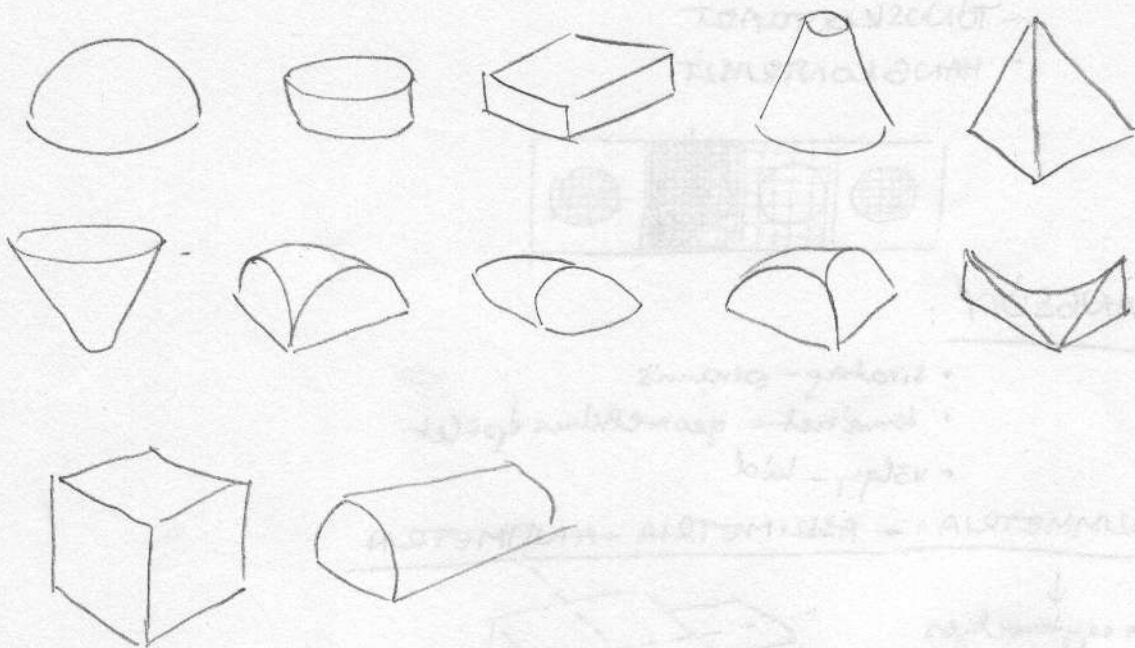
MMETRIA: - ASSZIMETRIA - ANTIMETRIA

↓
egytengelyes
kettőtengelyes
többtengelyes

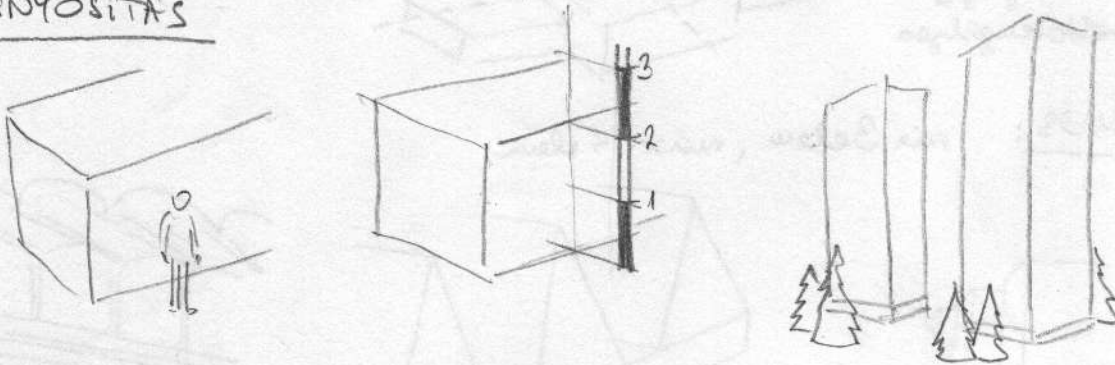

MUS: min 3 elem, max 7 elem

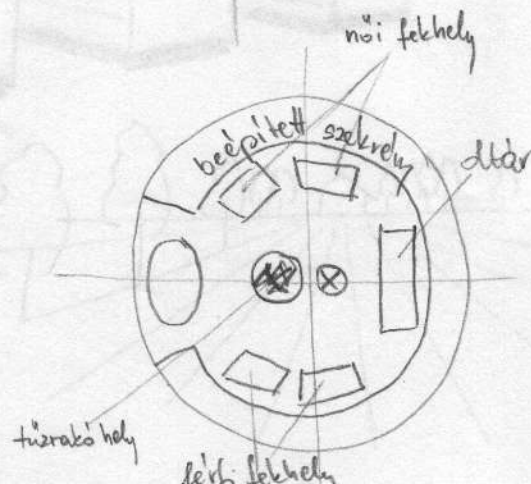
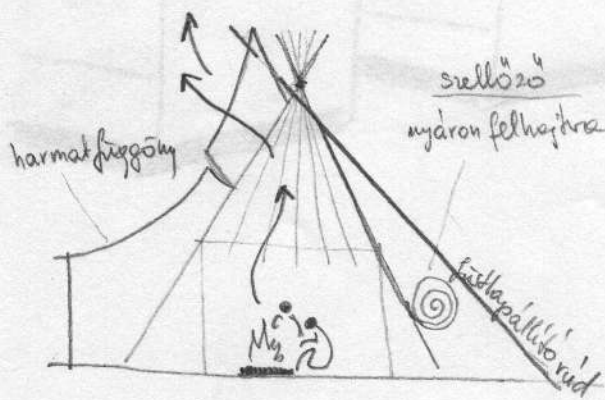
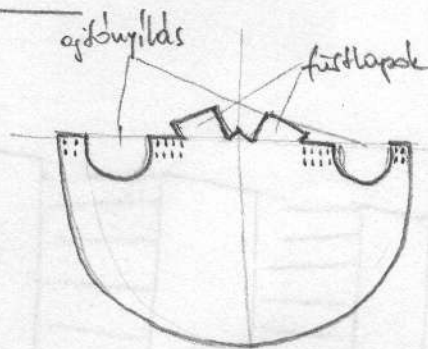
ARANYOSÍTÁS

SÁTRAK:

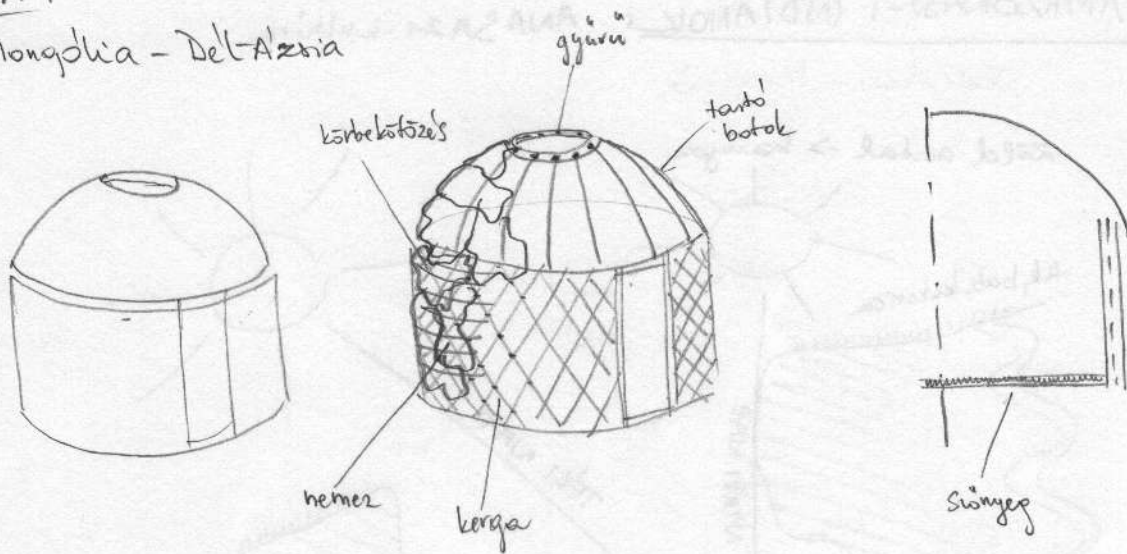
E-AMERIKA - indiánok - TÍPI

- Anyaga: bálnagyőr + bőrök

ORTA:

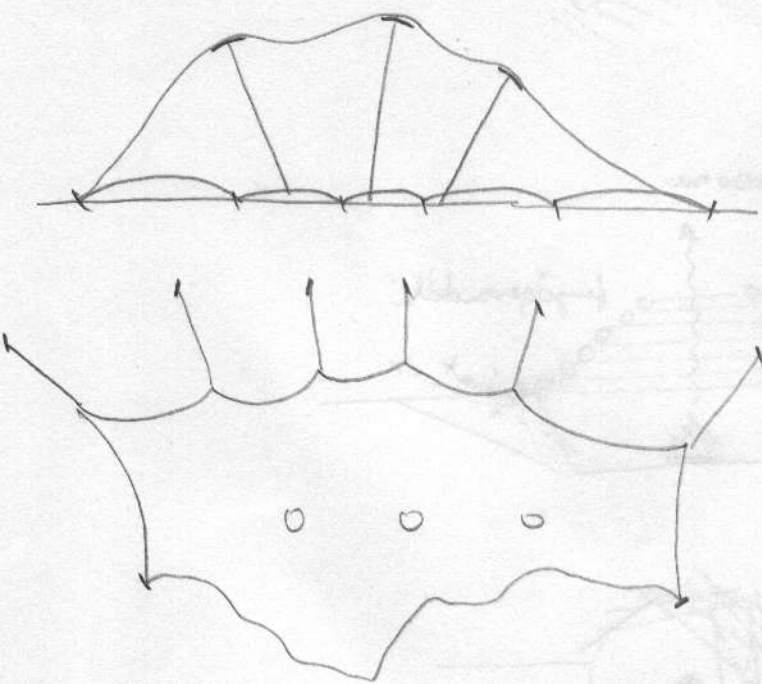
Mongolia - Dél-Azéria

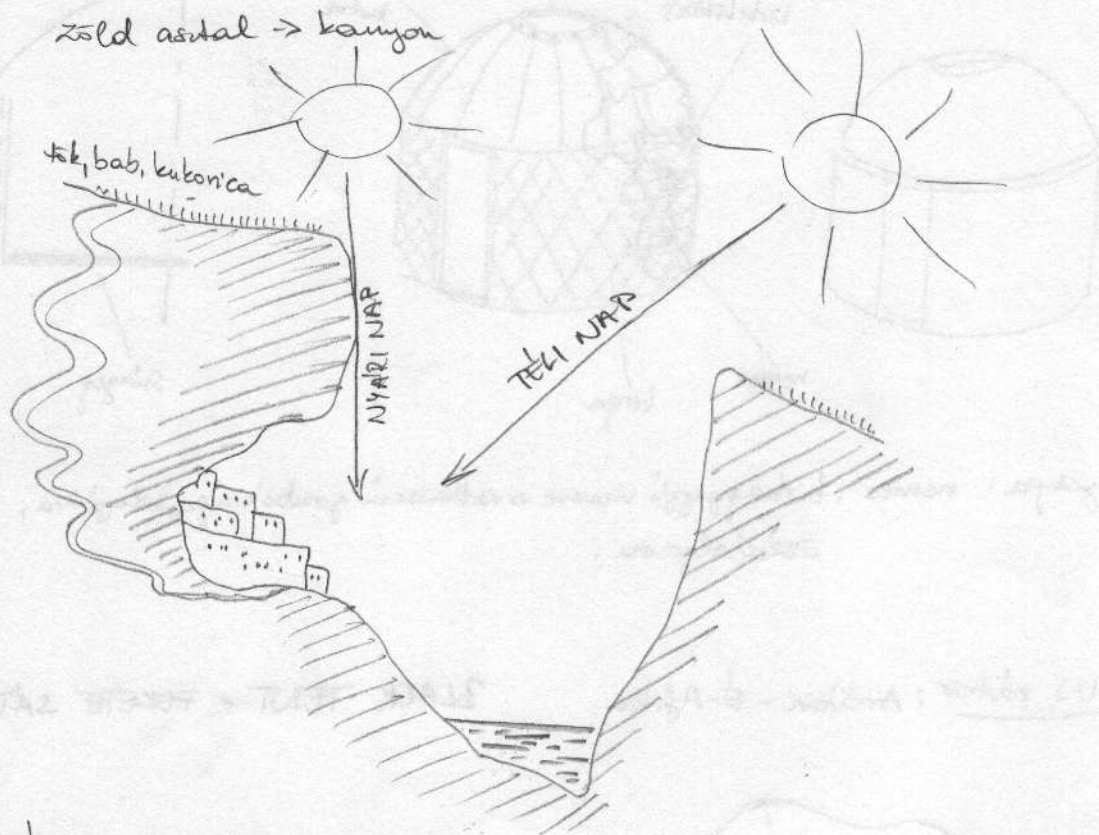
anyaga: nemez: birkagyapjú vízre → vattaszerű gombolyag → kilógítva, összedolgozva.

DUIN sátor: Arabia - É-Afrika

BLACK TENT = FEKETE SÁTOR

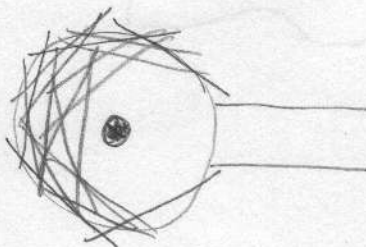
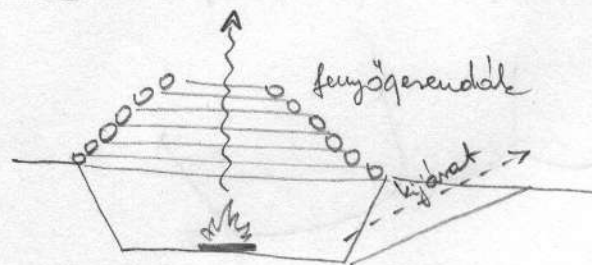
AMAZONASZ-Í INDIÁNOK: ANASAZI-kultúra

- KIVA - kerek épület

NAVAHO INDIÁNOK, Ansona

HOGAN

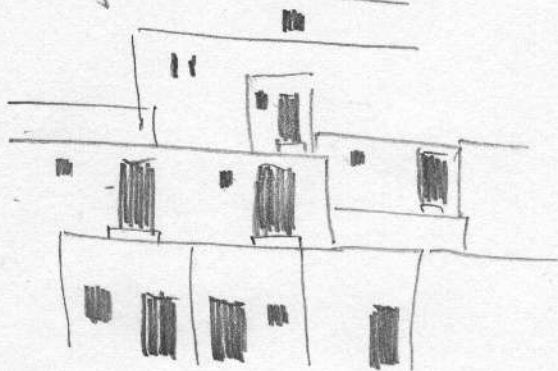

- NEPI ÉPÍTÉSZET: a helyi, nem találatos anyagokból

PUEBLO INDIANOK:

Mexikó

pueblo = falu

Taos pueblo

1300 körül épült

HOPÍ, ZUNYÍ TÖRZS

ÖNÖTT FAL

VÁJOG HÁZ:

- Anyaga:
- Agyag = kötőanyag
 - Komok = töltőanyag
 - Víz = plasztifikátor
 - Pelyva / szalma / állati szőr = húzószilárdság növelő

- Vájog telga

NEGER TALU: Közép-Afrika

elefánt fű

- zsug fedél

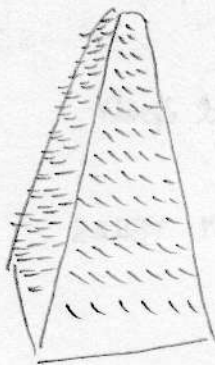
vájog fal

- Magas tető - esőlevezetés
- Vastag falak - hőszigetelés ellen
- Széles esz - szellőztetés

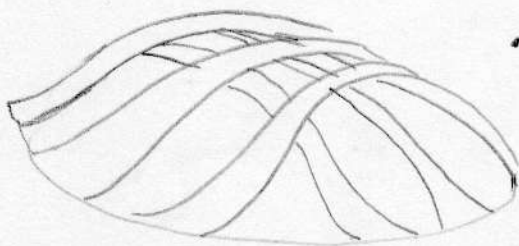
- Paticos fal - fal becsapkodva
- késsel rakott fal

Vájog építéssel: - puha, legömbölyített
- lapos tető

ARAB TEMPLUM - Afrika

TÖMÖR # ALAS / VÁZAS:

• vázas

CÖLÖPHÁZ: Niger-folyó

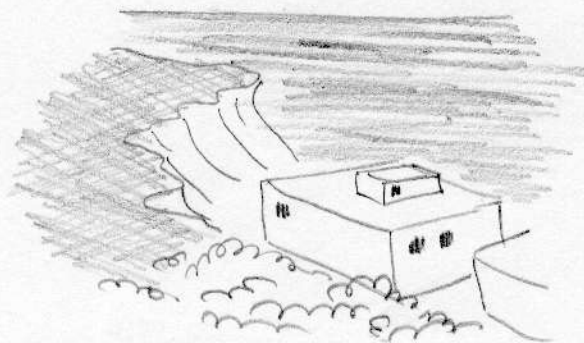

vívre épült

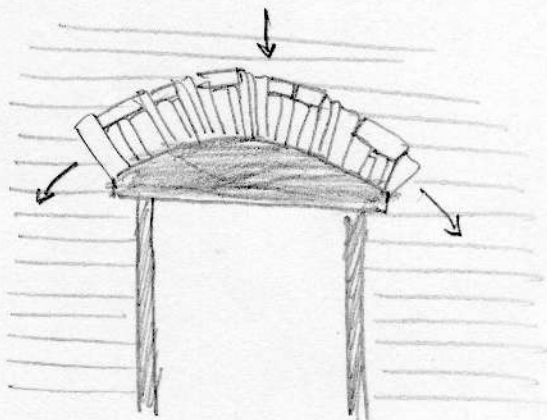
TÁJ ÉS ÉPÍTÉSZET :

• görög : lapos tető, meszelt fal

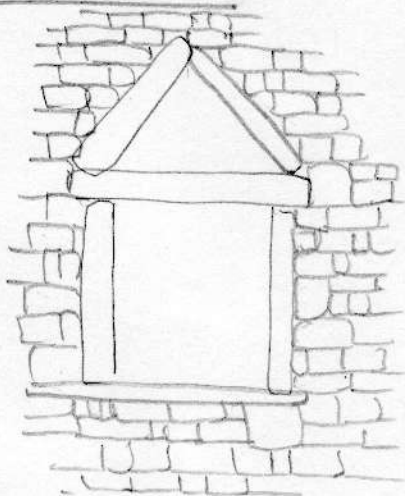
• horvát : tengyepart

FA ÁTHIDALÓ :

KŐ ÁTHIDALÓ :

ÖÖSKOR

Kre. 600.000 - 9.000 ŐSKÖR / PATINTÓTT / PALEOLITIKUM

- ALSÓ SZAKASZ 600 - 120.000

- FELSŐ SZAKASZ 120 - 9000

AURIGNACI

GRAVETI

SOLUTREI

MAGDALENI

} kultúra

9.000 - 6000. KÖZÉP KÖR /MEZALITIKUM/

6.000 - 4500 ŰKÖR /NEOLITIKUM/

4500. - 2800 RÉZKÖR

2.800. - 800. BRONZKÖR

800. - VASKÖR

ÉPÜLETEK FUNKCIÓI:

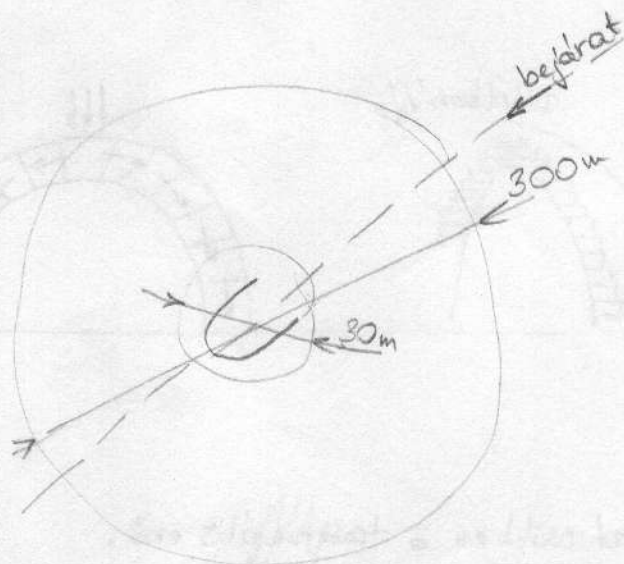
SZELLEMI: MENHIR földbeásvott nagydarab kő 1db kő

DOLMEN két nagy kőre ráhelyezett nagydarab kő, 3-4db kő

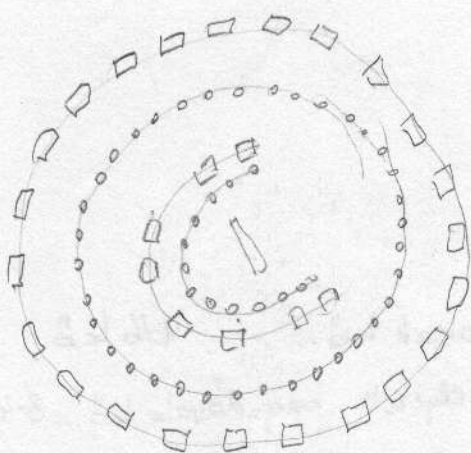
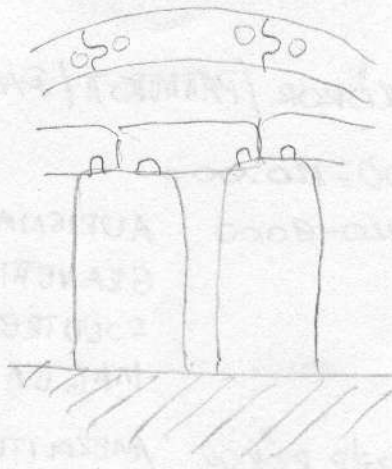
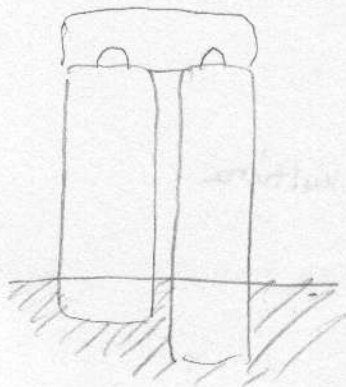
KILBURN: Lóforma kőtábla

CROMLECH - Stonehenge Kre. 3500 - 1800

TRILITH - 3db kő

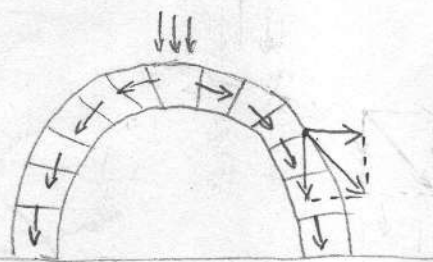
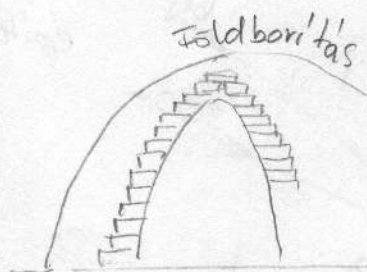
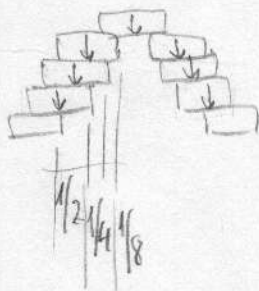
építészet + csillagászat.

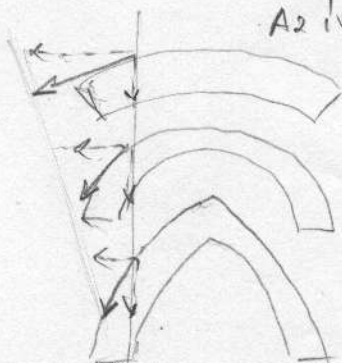
SKARA BRAE

- Talajba mélyedő település
- Vízszintes kövekből

! ALBOLTÓZAT !

Az ív magasságával csökken a tangenciális erő.

MALTA Kr.e. 3000. - 1500.

Ggantija Kr.e. 2800.

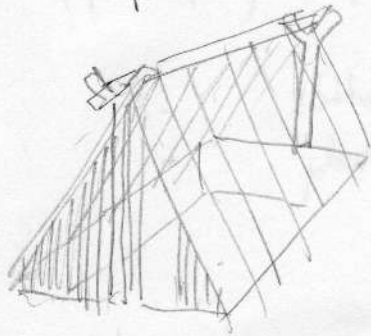
- Faragott kövek

- Kiklopsz fal:

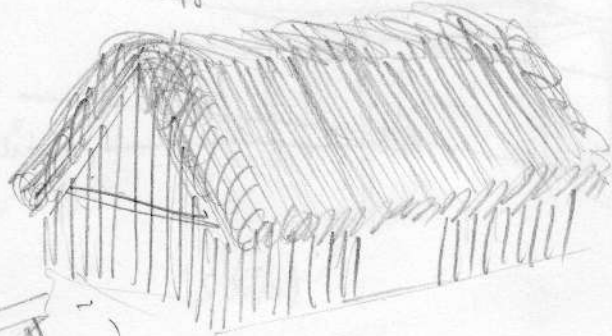
- faragatlan kőből

FA ÉPÜLETEK

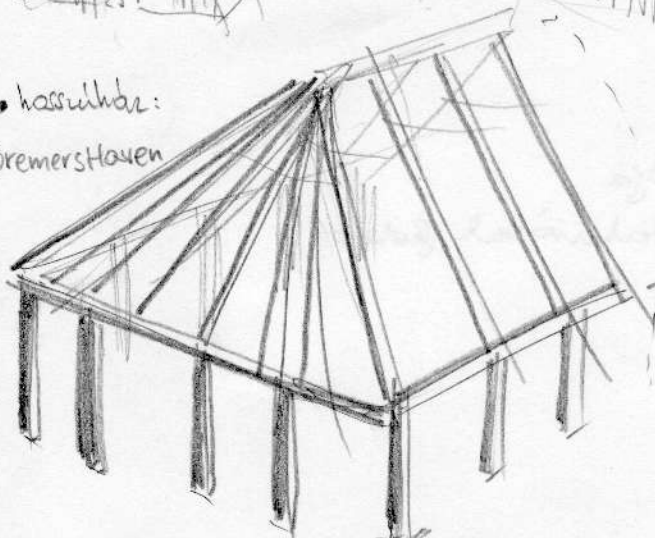
• q5d5rház: West-Stow

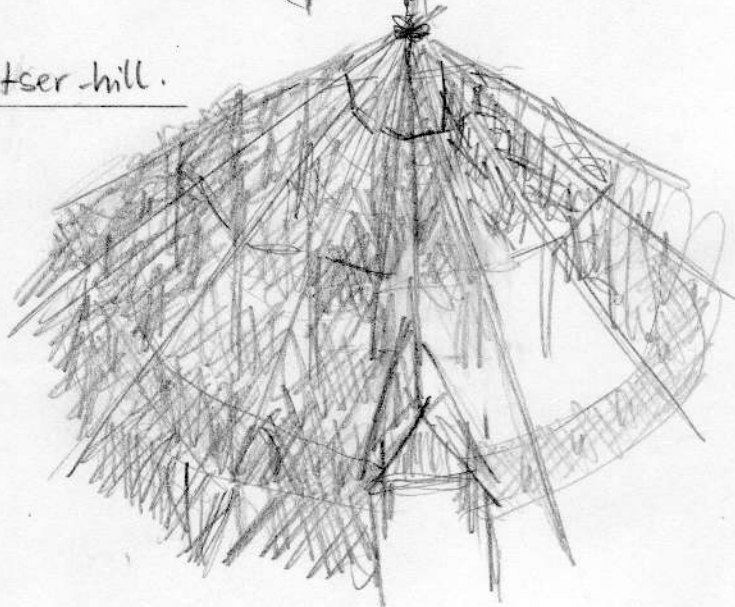
• egytérű ház: Chalton

• hásszínház:
BremersHaven

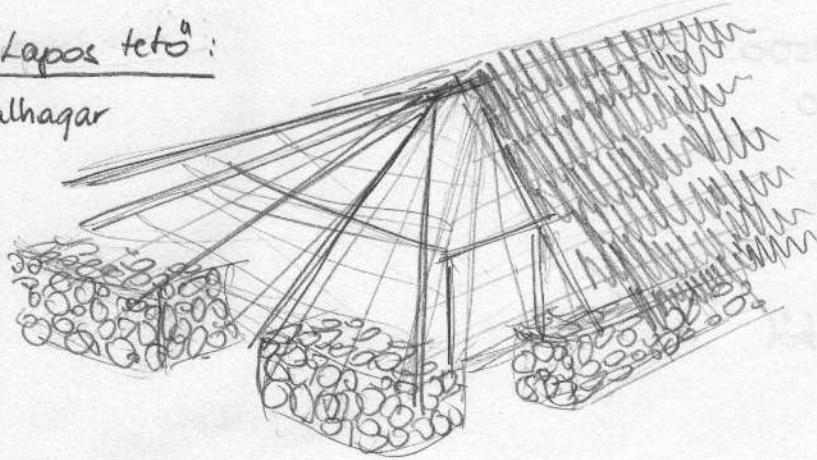

Butser-hill.

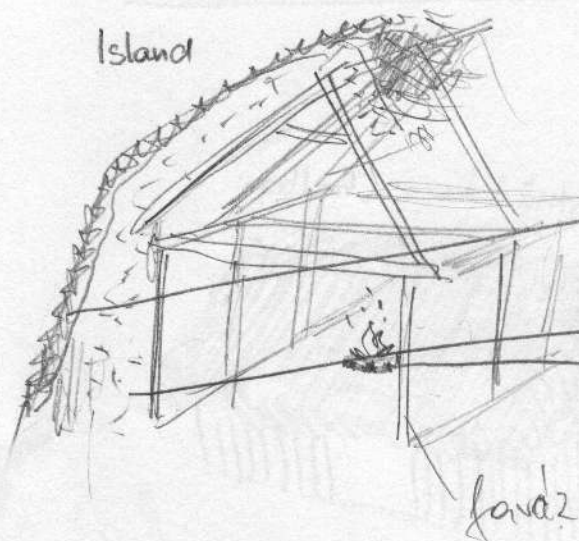
Lapos tető:

Valhaqar

- skandináv parantház
típusa.

Island

moha fedél (víz, hő szig.)

földborítás

tűzrakó hely

fordáz

- parantház rekonstrukciója
- vastag föld és mohatarakkal fedett
- faszervezetű mosva ház

MEZOPOTAMIA

- Tigris és Eufrátesz folyók között

• SUMÉR Kr.e. 3000-2350.

• AKKAD Kr.e. 2350-2200. Kis-Ázsia + Irán

• ASSÍR Kr.e. 1450-612. Dur-Sarrukín, Ninive

• KALDEUS Kr.e. 612-539. URBABILON

• PERZSA Kr.e. 539-330. Dáriusz, Xerxész, II. Dáriusz.

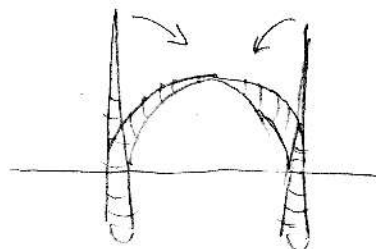
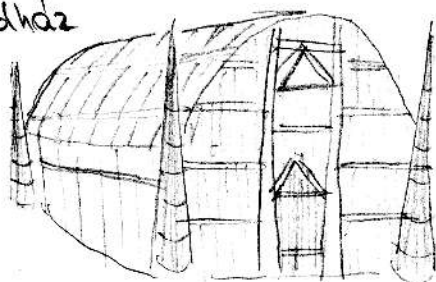
- Építések: parabola formájú fedő

- Fűtés: kőzetek felhelyezése, de leggyakrabban kőzetekkel felhordott téglák

↓
mics fű a környéken.

HÁZ

• MUDIF: nádház

• VÁLYOGHÁZ:

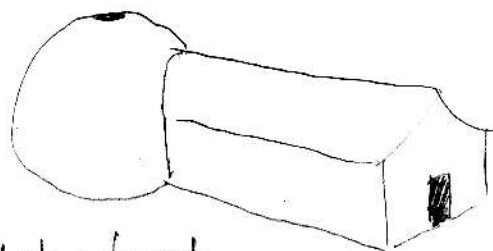
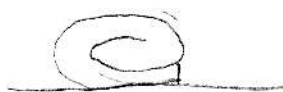
- kőzetek felhelyezése

- kőzetek formájú téglák

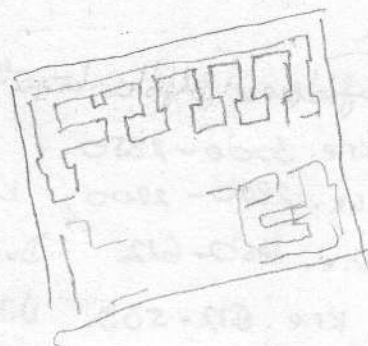
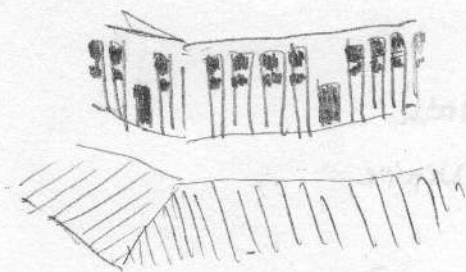
• PLAN-KONVEX téglák:

Ur-Uruk városok

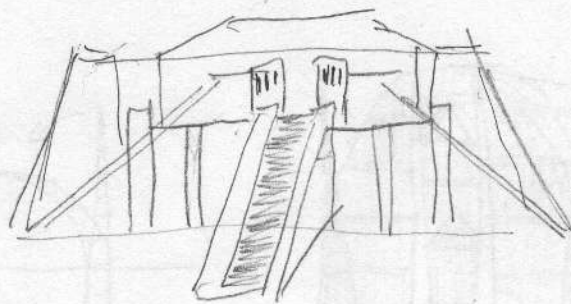
TELL = halom (ókor: település romjai)

TEMPLOM:

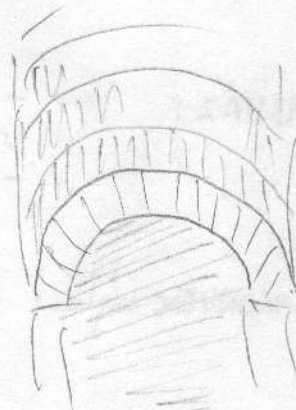
URUK-i VÉRSTEMPLOM:
aggarog díszítés.

- ZIKKURAT • Ur város (többlépcsős terrastemplom)

- BYTOMOSZ városa — bitumenes vízszigetelés

- Csatornázás: - fedett boltosított csatorna
- minden egymásra dőlő boltívek

• BOGHASGOJ: HATUSSAS

- Szoros kapu
- nagy kőbűzők halancs nélkül.
- kapueldő oromláb

- ÚF BABILÓNIA: Istar-kapu - Babilon - mázas kerámia burkolat

Felépítés: labazat, sarok él díszítés, boltív díszítés

zsinór . a kettőzt városfal közötti rész

- SZEMIRAMIS függőkerfjei

- PERSZÉPOLISZ: Dareiosz, Xerxész palotái, ORSZÁGOK kapuja

EGYPTOM

CC

CC

NILUS partjai:

- Alsó Egyiptom ie. 5000. - 2700
- Felső Egyiptom

Dinasztikus málrodás.

tananyag: nomosz

Vallás:

- pantéon
- teriomorfizmus (állatok isten: erővel)
- antropomorfizmus istenhit

Ré - napisten - Heliopolis védője

Amon - Karna és Thebes védője

Aton - napisten

Anubisz - a halottak kálváza, a temetők védője

Hathor - szeretet, temetkezés, élet és pusztulás.

Horus - a felkelő Nap megtestesítője

Isis - szeretet, temetkezés, istenmője

Imhotep - Iszidosz fáraó főépítője, orvos

Oziris - Abydos városának, az alvilág, a halál és a feltámadás istene.

Királyi épületek, helyi épületek nem maradtak fenn.

Isis - hieroglifa - szent vészt szavak

- hieratika - temetkez

- demotika - népi ind.

- relief - dombormű

Szobrászat: emberrajzolás
nemmon szobrok.

Temetkezés: koporsó + sarofág

Festészet: - nagy felületre - falfestészet
- föld és nőről -i festések

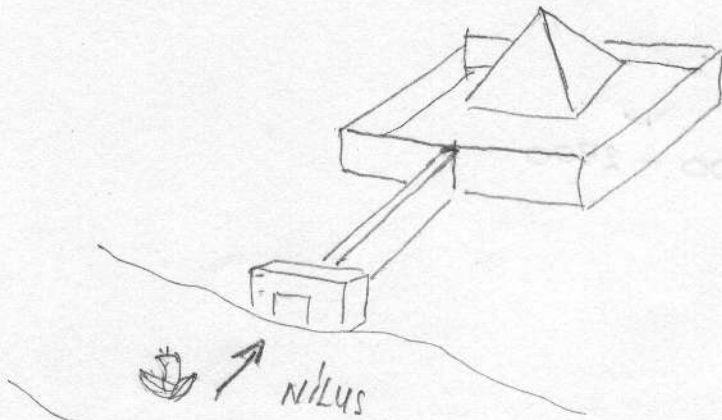

Kartus:

"fáraó neve van benne"

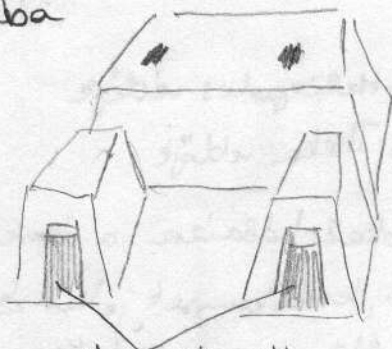
Kalotti menet és temetés

Nekropolisz

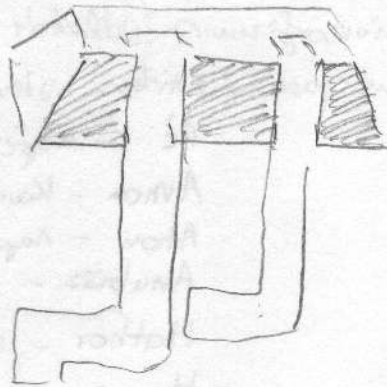

Temetési épületek - helyek

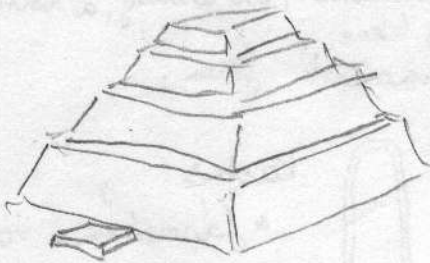
Masstaba

megfelelő ajtó

Lepcsős piramis Saqqara

Dromosz

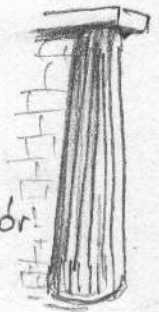
Köszön, egyenes felvezető út

Aule-fal

Aule-pillel

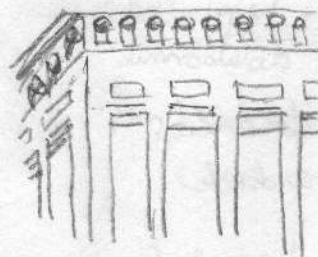
Kamellara - nádforma

Felemér - abakusz

protodór
oszlop

Központi udvar: Temető kö-fal
Faragott kőfal

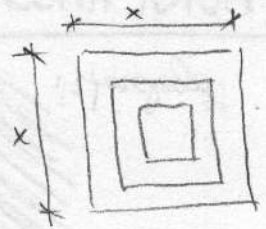
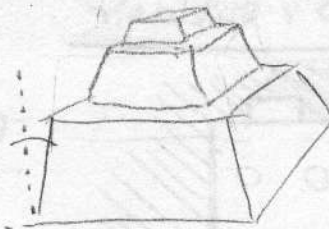
külső formájú
fríz
(ureusz)

Oszlop: nyitott papyrusz fejezetes

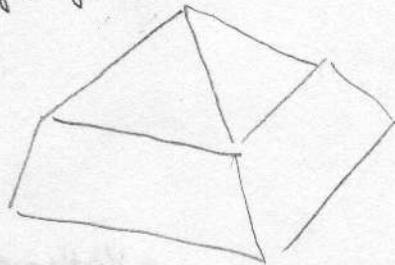
MEDUM-i le'pess piramis

Snefru färsä hamadik,
bejeretken piramisa,

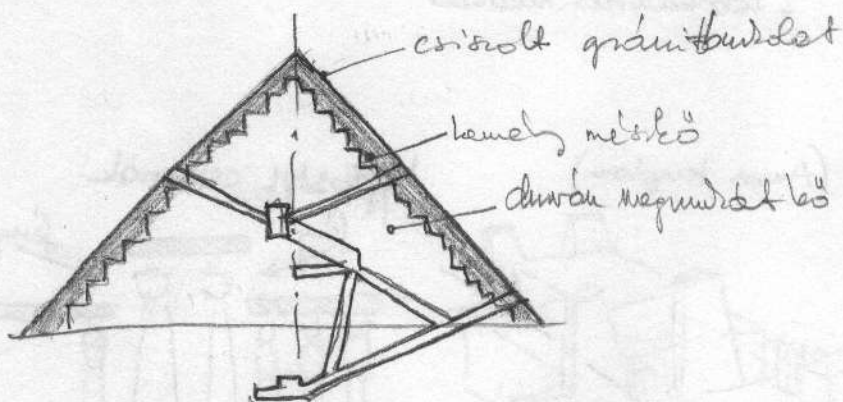
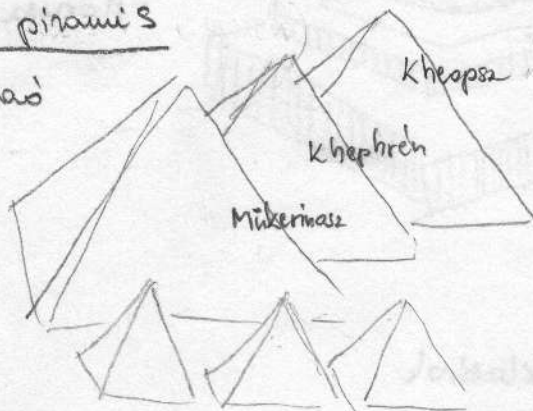
DAHSUR-i tört elü piramis

Snefru färsä

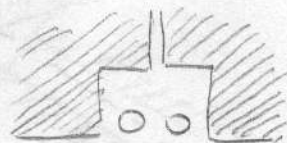

GIZEH-i piramis

Hufu färsä

Bet-Hikdini forma:

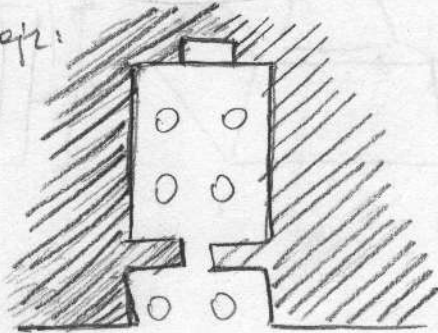

Tiflis bej'arat:

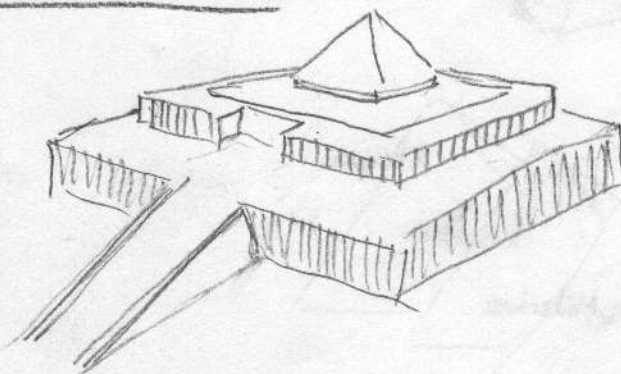
BENI HASSAN : sziklasír

alegypár:

- protodór oszlop, íves tető
- síkba faragva

MENTUHOTEP sírunk

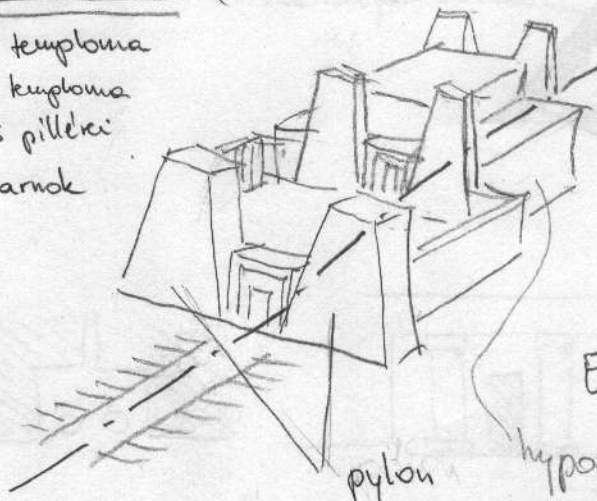
- Hathor szobra
- Korosz faragvány

KIRÁLYOK Völgye: sziklasírok

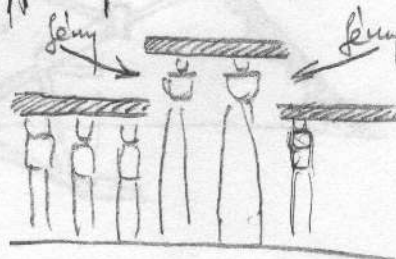
- többkamrás rendszer

KARNAK temploma (Amon templom)

- ↳ III. Thutmosis temploma
- ↳ II. Ramszesz temploma
- ↳ III. Thutmosis pillérei
- ↳ Hypostyl csarnok

Hypostyl csarnok

Egyszemélyű építkezés

hypostyl csarnok.

LUXOR temploma: (Amon templom)

- ↳ Amenhotep temploma